

โครงการพัฒนาอาจารย์นิเทศนิสิตฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. หลักการและเหตุผล

การนิเทศได้มีการพัฒนามาหลายยุคหลายสมัยนับตั้งแต่ยุคศตวรรษที่ 18 ของการตรวจตราในด้านการบริหารของผู้บริหารการศึกษา จนถึงแนวคิดของการนิเทศการศึกษาเป็นงานมนุษย์สัมพันธ์แบบประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2498 ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครูขึ้น โดยได้แบ่งประเภทของการนิเทศในหลากหลายรูปแบบ ในยุคสังคมนิยมปฏิรูปแห่งการเรียนรู้ ทักษะทางด้านการวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินผลการเรียน เป็นแนวทางสำคัญ ที่ทำให้ครูสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย รวมทั้งกระบวนการคิดและกระบวนการทางสังคมที่มีคุณภาพ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายสามารถทำให้เกิดการพัฒนาความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การสร้างแนวความคิดโดยการศึกษาดูงาน วิธีการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบและแนวทางการเรียนการสอนใหม่ ๆ หรือการศึกษาดูงานในโรงเรียนต่าง ๆ ตามวิชาแต่ละกลุ่มสาระ ที่แตกต่างกัน เพื่อนำความรู้ที่หลากหลายมาแลกเปลี่ยนกันและนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แบ่งลักษณะของศึกษานิเทศก์ เป็นแบบศึกษานิเทศก์ทั่วไป ศึกษานิเทศก์ผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะวิชาและศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ตระหนักถึงการวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินการเรียนรู้ ซึ่งจะมีประโยชน์และเป็นแนวทางนำไปจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย อีกทั้งครูยังสามารถพัฒนาตนเองในการค้นพบความรู้ใหม่ ควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ มีคุณภาพตามสภาพความรู้ความสามารถที่เป็นจริงของผู้เรียนอันจะนำพานิสิตฝึกสอนก้าวสู่การเป็นครู มืออาชีพตามความมุ่งหวังของการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

โครงการการปฏิรูปการศึกษาศาสตร์ (บก.18) ได้ดำเนินการด้านงบประมาณเพื่อให้การบริการวิชาการแก่สังคม ในโครงการรองที่ 3 “พัฒนาอาจารย์นิเทศการศึกษา อาจารย์นิเทศวิชาเฉพาะและอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียน” อันประกอบด้วยโครงการจัดสัมมนา “บทบาทของอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โครงการจัดอบรมให้กับคณาจารย์ทั้ง 3 ภาคส่วนเกี่ยวกับ “การวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียน” และโครงการดูงานและนิเทศการสอน ซึ่งคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการให้บริการวิชาการในศาสตร์ต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาด้วย จึงรับเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการสัมมนานี้เพราะเห็นความสำคัญของบทบาทของอาจารย์นิเทศในการพัฒนากระบวนการในการคิด เทคนิคการสอน และในการประเมินผล เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดแก่อาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนและอาจารย์นิเทศการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้อาจารย์นิเทศได้พัฒนามาตรฐานของคุณลักษณะอาจารย์นิเทศ
2. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายของอาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เพื่อเกิดการสร้างกลุ่มความร่วมมือพัฒนาระบบการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้งานวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินผลการเรียน
5. เพื่อนำความรู้ทางด้านการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการนิเทศ
6. เพื่อให้อาจารย์ได้สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

3. คณะกรรมการอำนวยการ/วิชาการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร มากตุ่น	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ	กรรมการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย วงศ์วัฒนะ	กรรมการ
4. อาจารย์ ดร.ขจีพร วงศ์ปรีดี	กรรมการ
5. อาจารย์ ดร.สุจิตรา ศรีสังข์	กรรมการ
6. อาจารย์ ดร.อมรมาศ กิรติสิน	กรรมการและเลขานุการ
7. นางสาวอุบลรัตน์ ฌวีศักดิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

4. คณะกรรมการดำเนินงาน

1. รองผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการฝ่ายกิจการพิเศษ	ประธานกรรมการ
2. รองผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการฝ่ายบริหาร	กรรมการ
3. ผู้จัดการศูนย์บริการวิชาการ	กรรมการ
4. นางสาวพิชชาภัสส์ ธนัญญ์จุฑานนท์	กรรมการ
5. ว่าที่ ร.ต.หญิงสุกัญญา สุวรรณภูมิ	กรรมการ
6. นายพนพล อุทิศ	กรรมการ
7. นายวรทัศน์ วัฒนชีวินปกรณ์	กรรมการและเลขานุการ

5. ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนกรกฎาคม 2552

6. รูปแบบการดำเนินงาน

สำหรับการดำเนินงานในโครงการฯ เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ สามารถแจกแจงรูปแบบการดำเนินงานได้เป็น 3 ระยะซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

ระยะที่ 1

1. อบรมเรื่องรูปแบบการนิเทศนิตศึกษาแบบใหม่

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้อาจารย์นิเทศได้พัฒนามาตรฐานของคุณลักษณะอาจารย์นิเทศ

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เรื่องรูปแบบการนิเทศการศึกษาอย่างน้อยร้อยละ 80

วิธีดำเนินงาน

- จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องรูปแบบการนิเทศการศึกษาแก่อาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 250 คน

2. อบรมเรื่องระบบการนิเทศการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ได้ อาจารย์นิเทศเป็นต้นแบบของทักษะการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมีความคิดสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้เรื่องการเป็นต้นแบบของการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างน้อยร้อยละ 80

วิธีดำเนินงาน

- จัดอบรมเรื่องระบบการนิเทศการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 250 คน

3. Focus group เรื่องคุณลักษณะของอาจารย์นิเทศ

วัตถุประสงค์

- เพื่อนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนิเทศเสนอแนะในการสร้างมาตรฐานคุณลักษณะ อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ได้คุณลักษณะของอาจารย์นิเทศการศึกษาที่เหมาะสม อย่างน้อยร้อยละ 80

วิธีดำเนินงาน

- จัด Focus Group เรื่องคุณลักษณะของอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 30 คน

ระยะที่ 2

1. อบรมการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนทางวิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้งานวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินผลการเรียน

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนให้กับอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อย่างน้อยร้อยละ 80

วิธีดำเนินงาน

- จัดบรรยายพิเศษ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียน โดย Professor Mr.Mark Windale ให้กับอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และ อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 250 คน
- จัดเสวนาเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนให้กับอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 250 คน

2. อบรม เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

- เพื่อนำความรู้ทางด้านการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินการเรียนนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการนิเทศ
- เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Balance Scorecard ให้กับผู้เข้าร่วมอบรม

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนให้กับอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอย่างน้อยร้อยละ 80
- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เรื่อง Balance Scorecard อย่างน้อยร้อยละ 80

วิธีดำเนินงาน

- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและให้กับอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 125 คน
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนให้กับอาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนต่าง ๆ และอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 125 คน

ระยะที่ 3

1. การศึกษาดูงานรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แนวใหม่

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายของอาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เพื่อเกิดการสร้างกลุ่มความร่วมมือพัฒนาระบบการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อให้อาจารย์ได้สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้ารับการศึกษาดูงานรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แนวใหม่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายของอาจารย์นิเทศ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้อย่างน้อยร้อยละ 80

วิธีดำเนินงาน

- จัดศึกษาดูงาน จำนวน 7 โรงเรียน ดังนี้
  1. โรงเรียนพลโทอุดมศึกษา
  2. โรงเรียนวรวิราษฎร์
  3. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  4. โรงเรียนรุ่งอรุณ
  5. โรงเรียนทอรั๊ก
  6. โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
  7. โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

7. สถานที่

วันศุกร์ที่ 27 มีนาคม 2552 ณ ห้องประชุม 501 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน 2552 ณ ห้องประชุม 501 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันศุกร์ที่ 19 มิถุนายน 2552 ศึกษาดูงาน จำนวน 7 โรงเรียน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. อาจารย์นิเทศได้พัฒนามาตรฐานของคุณลักษณะอาจารย์นิเทศ
2. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายของอาจารย์นิเทศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เกิดการสร้างกลุ่มความร่วมมือพัฒนาระบบการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สามารถสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้งานวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินผลการเรียน
5. สามารถนำความรู้ทางด้านการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการนิเทศ
6. อาจารย์สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

กำหนดการ

โครงการพัฒนาอาจารย์นิเทศน์ฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันศุกร์ที่ 27 มีนาคม 2552

ณ ห้องประชุม 501 ชั้น 5 อาคารคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 – 08.40 น.	กล่าวรายงาน โดย รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ คณะวิทยาศาสตร์
08.40 – 09.00 น.	ประธานเปิดงาน โดย อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
09.00 – 10.30 น.	บรรยายพิเศษ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและรูปแบบวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในระดับนานาชาติโดย Professor Mr.Mark Windale สรุปการบรรยายโดย รองศาสตราจารย์กาญจนา ชูกรวงศ์
10.30 - 12.00 น.	เสวนา เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียน โดย รองศาสตราจารย์รัตนะ บัวสนธ์ อาจารย์ ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด อาจารย์ ดร.เสกสรร ทองคำบรรจง ดำเนินการโดย อาจารย์ ดร.พิชญากัสส์ ปลาแก้ทอง *พักรับประทานอาหารว่างในห้องประชุม
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.30 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียน โดยแบ่งเป็น <u>ห้องที่ 1</u> เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 125 คน บรรยายโดย ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย <u>ห้องที่ 2</u> เรื่องวิธีการประเมินผลการเรียน จำนวน 125 คน บรรยายโดย รองศาสตราจารย์รัตนะ บัวสนธ์ *พักรับประทานอาหารว่างในห้องประชุม

กำหนดการ

โครงการพัฒนาอาจารย์นิเทศนิสิตฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน 2552

ณ ห้องประชุม 501 ชั้น 5 อาคารคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 – 09.30 น.	ปาฐกถา เรื่อง รูปแบบการนิเทศการศึกษา โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี
09.30 – 10.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.00 - 12.00 น.	อภิปราย เรื่อง รูปแบบการนิเทศนิสิตฝึกสอนแนวใหม่ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ อาจารย์ ดร.ภิญโญ พานิชพันธ์ ดำเนินการโดยรองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ *พักรับประทานอาหารว่างในห้องประชุม
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.30 น.	เสวนา เรื่อง แนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดย คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะพลศึกษา คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ คณบดีคณะสังคมศาสตร์ *พักรับประทานอาหารว่างในห้องประชุม
15.30 – 16.00 น.	สรุปประเด็นการเสวนา

กำหนดการศึกษาดูงาน

โครงการพัฒนาอาจารย์นิเทศนิสิตฝึกสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันพฤหัสบดีที่ 19 มิถุนายน 2552

08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 – 09.30 น.	เดินทางจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปยังสถานที่ศึกษาดูงาน
09.30 - 12.00 น.	ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศึกษาดูงาน
12.00 – 13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.30 – 14.30 น.	เดินทางจากสถานที่ดูงานสู่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยสวัสดิภาพ